

ÂŞIK MUSTAFA KURBANOĞLU'NUN AŞK ŞİİRLERİNİN KAVRAMSAL METAFOR TEORİSİ IŞIĞINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

The Evaluation of Aşık Mustafa Kurbanoğlu's Love Poems in The Light of the Conceptual Metaphor Theory

Barış DEMİRKAYA*
Halil İbrahim GEMİCİ*

ÖZ

Kavramsal metafor teorisi, bilişsel anlam bilimine dayanan ve metaforu kavramsal düzeyde ele alan teorinin adıdır. George Lakoff ve Mark Johnson tarafından 1980 yılında yayımlanan *Metaphors We Live By* adlı eserle alanyazında ifadesini bulan bu teori, son yıllarda Türkiye'de hem tarihî ve çağdaş lehçelere hem de bu lehçelere ait önemli eserlere uygulanmaktadır. Bu makalede ise Kars âşıklık geleneğinin 21. yüzyıldaki önemli isimlerinden biri olan Âşık Mustafa Kurbanoğlu'nun tarafımızca derlenen aşk şiirleri ele alınmış ve bu şiirlerde tespit edilen aşk metaforları kavramsal metafor teorisi ışığında incelenmiştir. Âşık Mustafa Kurbanoğlu ile yapılan birebir görüşmeler, gözlemler ve elektronik ortamdaki araştırmalar sonucunda 193 şiir elde edilmiş, bu şiirlerin 27'sinin aşk konulu yazılmış şiirler olduğu tespit edilmiştir. Şairin aşk konulu şiirleri üzerinde metafor tespiti yapılırken Pragglejaz Group tarafından geliştirilen MIP (Metaphor Identification Procedure) adlı yöntemden yararlanılmıştır. Bu çalışma neticesinde kavramsal metafor teorisinin halk şiiri verimleri üzerinde uygulanmasının mümkün olduğu görülmüş, ayrıca Âşık Mustafa Kurbanoğlu'nun şiirlerindeki aşk algısının çok yönlülüğü ve şairin aşk anlayışının zenginliği ortaya konulmuştur.

Anahtar Sözcükler: halk şiiri, âşıklık geleneği, Âşık Mustafa Kurbanoğlu, kavramsal metafor teorisi, metafor.

ABSTRACT

Conceptual metaphor theory is the name of the theory that is based on cognitive semantics and deals with metaphor at the conceptual level. This theory, which

* Doktora Öğrencisi. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul/Türkiye. E-posta: barisdemirkayaaa@gmail.com. ORCID: 0000-0002-3715-2580.

* Doktora Öğrencisi. Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul/Türkiye. E-posta: hibrahimg1996@gmail.com. ORCID: 0000-0002-5474-4342.

found its expression in the literature in the work “Metaphors We Live By” published by George Lakoff and Mark Johnson in 1980, has been applied to both historical and contemporary dialects and important works of these dialects in Turkey in recent years. In this article, the love poems compiled by Âşık Mustafa Kurbanoğlu, one of the important names of the Kars minstrel tradition in the 21st century, were discussed and the love metaphors identified in these poems were examined in the light of conceptual metaphor theory. As a result of the one-to-one interviews with Âşık Mustafa Kurbanoğlu, as well as the research and observations made in the electronic environment, 193 poems were reached and it was determined that 27 of these poems were poems with the theme of love. The method called MIP (Metaphor Identification Procedure) developed by Pragglejaz Group was used while determining the metaphors on the love poems of the folk poet. As a result of this study, it has been seen that it is possible to apply the conceptual metaphor theory on folk poetry yields. In addition, the versatility of the love perception in Âşık Mustafa Kurbanoğlu’s poems and the richness of the poet’s understanding of love were revealed.

Keywords: folk poetry, minstrel tradition, Minstrel Mustafa Kurbanoğlu, conceptual metaphor theory, metaphor.

Giriş

Kavramsal metafor teorisi, metaforu bilişsel anlam bilimi çerçevesinde ele alan bir görüştür. Lakoff ve Johnson’un 1980 yılında yazmış oldukları *Metaphors We Live By* adlı çalışmayla literatürde ifadesini bulan bu teori (Çiçekler ve Aydın, 2019: 14), geçmişten günümüze pek çok çalışmada kullanılmıştır. Türkiye’de özellikle tarihi ve çağdaş Türk lehçelerine ve Türk dili sahasındaki eserlere uygulanan bu teori (Yunusoğlu, 2016: 49-50) ile alakalı Türk halk edebiyatı sahasında da bazı çalışmaların yapıldığı bilinmektedir.¹ Ancak asırlık birikim olan âşıklık geleneğinin bu tarz yaklaşımlar ışığında yeterli düzeyde incelenmediği tarafımızca tespit edilmiştir. Dolayısıyla yapılan bu çalışma ile alanyazındaki bu boşluğa naçizane dikkat çekmek amaçlanmıştır. Böylece yapılan bu çalışma ile kavramsal metafor teorisini Âşık Mustafa Kurbanoğlu’nun verimlerine uygulamak hedeflenmiştir. Çalışma ana hatlarıyla beş başlıkta ortaya konmuştur. İlk bölümde Âşık Mustafa Kurbanoğlu’nun hayatı, sanatı ve şiirleri hakkında bilgi verilmiş; ikinci bölümde kavramsal metafor teorisi hakkında çok genel bilgi naklinde bulunulmuş; üçüncü bölümde şiirleri incelerken kullanılan yöntemle değinilmiş; dördüncü bölümde Âşık Mustafa Kurbanoğlu’nun şiirlerinde tespit edilen aşk metaforları çeşitli alt başlıklarda ele alınmış; beşinci bölümde ise yapılan

---

¹ Bu çalışmalara bir örnek için bk. (Çelik, 2021).

inceleme sonucunda ulaşılan bulgular değerlendirilmiştir. Çalışmanın sonundaki “Ekler” bölümüne, âşığın “Sevdiğim”, “Biz Varız”, “Olur mu Hiç” ve “Dağlara” şiirleri örnek olarak konulmuştur.

1. Âşık Mustafa Kurbanoğlu'nun Hayatı ve Sanatı

1964 yılında Kars'a bağlı Arpaçay ilçesinin Kuyucak köyünde doğmuştur. Asıl adı Mustafa Ayaz'dır. Babasının adı ise Kurban'dır. Babası gurbette çalışarak ailenin geçimini sağlamıştır. Âşık hem ülkenin ekonomik anlamda kriz içinde olduğu hem de kırsal kesimde yaşayanların geçim zorluğu çektiği bir dönemde yaşadığını ifade etmiştir.

Doğduğu çevre âşıklık geleneğinin son derece önemsendiği, bu geleneğin yaşatıldığı bir bölge olması bakımından önemlidir. Âşık adeta âşıklıkla harmanlanmış olan bir geleneğin içinde doğmuştur. İlkokulu köyünde tamamlamış, ilk şiirlerini bu dönemde yazmaya başlamıştır. Ancak âşıklık geleneği konusunda daha ilkokuldan itibaren kendini geliştirmeye başlamış ve birikimlerini sanatında göstermiştir. İlkokul yıllarında öğretmeni de Mustafa Ayaz'ın sesinin güzelliğini fark etmiş ve ona türküler söyletmiştir.

Âşık, ilk yıllarda aşk ve sevgi temalı şiirler kurmaya çalıştığını, daha sonraları ise insanları ve hayatı tanıdıkça, insanların sorunlarını, dünyanın gidişatını gördükçe ekonomik, sosyal, siyasi vb. her konuda da yazmaya çalıştığını ifade etmiştir. Mustafa Kurbanoğlu âşıklık sürecinde birçok âşiktan etkilenmiştir. Vatan sevgisi konusunda Kars'ta yetişmiş olan hemen hemen bütün âşıkların etkisinde kaldığını ama özellikle Âşık Şenlik'ten etkilendiğini; haksızlığa ve direnişe karşı Pir Sultan Abdal, Dadaloğlu, Mahzunî Şerif'ten; sevda ve güzelleme konularında Karacaoğlan'dan; tasavvufta ise Yunus Emre ve Sefil Selimî'den etkilendiğini belirtmiştir.

Soyadının Ayaz olması nedeniyle Âşık İlhami Demir ona lebedeğmezde de kullanabileceği düşüncesiyle “Ayazî” mahlasını vermiştir. Ancak 1981 yılında Erzurum'daki Âşıklar Bayramı'nda Âşık Reyhani ile konuşması neticesinde mahlası değişecektir. O anı şöyle ifade etmiştir: “Orada Âşık Reyhani sordu ‘Adın ne?’, ‘Âşık Mustafa Ayazî’ dedim. ‘Oğlum Erzurum’un, Kars’ın ayazı zaten bizi ağılattı, bir de senin ayazın âşıkların içine girdiyse biz donduk, gitti’, dedi. ‘Babanın ismi ne?’, dedi. ‘Kurban’ dedim. ‘Senin mahlasın üstünde, Kurbanoğlu desene’, dedi.”² Böylelikle yeni mahlasına kavuşan âşığın mahlas ustası Âşık Reyhani olmuştur.

² Yapılan birebir görüşmelerde kaydedilmiştir.

Askerliğini 1984 yılında yapan Kurbanoğlu, bu süre zarfında müzisyen olduğu bilindiği için Armoni Mızıkası Komutanlığı sınavına tabii tutulmuş ve elde ettiği sonuç neticesinde orada kalmıştır. Bu sayede usul, ritim ve nota bilgisini pekiştirmiştir. Âşıklık onun için geçici bir heves olarak kalmamış, sanatını profesyonel manada icra etmiş ve hayatını da bu yolla kazanmıştır. İlk kasetini 1996 yılında yapmıştır ve şu anda dört adet kaseti bulunmaktadır. Otuz bir yaşına kadar Kars'ın Arpaçay'a bağlı Kuyucak köyünde kalmış, daha sonra ailesiyle birlikte İstanbul'a göç etmiştir. İstanbul'da da ailesinin geçimini, sanatını icra ederek sağlamıştır.

Mustafa Kurbanoğlu bugüne kadar pek çok âşık meclisine katılmış ve bu meclislerde yaptığı atışmalarla gelenekte kendini kanıtlamıştır. Âşık meclislerinde bulunarak kendisinden yaşça büyük olan usta âşıklarla tanışmış, onlarla aynı atmosferi soluyarak dinleme ve izleme şansına sahip olmuştur. İletişim çağında âşıklık kadar eski bir sanatı icra edip onu kabul ettirmek zorlukları olan bir iştir. Mustafa Kurbanoğlu ve birçok âşık bu zorlukların üstesinden gelebilmek gayesiyle 2013 yılında İstanbul Şairler ve Âşıklar Derneği'ni kurmuştur. Kurbanoğlu, üç yıl boyunca varlığını sürdüren derneğin başkan yardımcılığını yapmıştır. “Unutulmamak için unutmamak gerek. Günden güne kendini yenileyerek, halka ulaşmak son derece mühimdir”³ diyen Kurbanoğlu, bugün İstanbul'da ikamet etmektedir ve televizyon programı, şiir, konser çalışmaları devam etmektedir.

Mustafa Kurbanoğlu ile yapılan birebir görüşmeler ve elektronik ortamdaki araştırmalar sonucunda 193 şiiri elde edilmiştir. 193 şiirinden 27'si aşk konulu yazılmış şiirlerdir. Yapılan sınıflandırma ve tespitler sonrasında aşk şiirlerindeki metaforlar bulunarak âşığın sanatsal kabiliyeti ve gücü ortaya konmaya çalışılmıştır.

2. Metafor Terimi ve Kavramsal Metafor Teorisi

Metafor sözcüğü, köken olarak Eski Yunancadaki “meta” (üzerine) ve “phrein” (taşımak) sözcüklerinden oluşur ve bir şeyin kimi yönlerinin bir başka şeye taşındığı veya transfer edildiği birtakım özgül zihinsel/dilbilimsel süreçleri gösterir (Cebeci, 2019: 9-10). Yalçın Armağan, metaforun en basit düzeyde tanımını “bir sözcüğün başka bir sözcüğün yerine kullanılması” olarak vermektedir (Armağan, 2019: 162). Bu sözcükle ilgili

³ Yapılan birebir görüşmelerde kaydedilmiştir.

olarak hem Batı edebiyatında hem de Türk edebiyatında pek çok tanım yapılmış, böylece sözcüğün anlamsal çerçevesi çizilmeye çalışılmıştır.⁴

Tarihte metafor üzerine yapılmış ilk çalışma, Aristo tarafından yazılan *Poetics* adlı eserdir (Yunusoğlu, 2016: 44). Aristo'ya göre yerinde kullanılan metafor bilineni bilinmeyenle bağdaştırmak suretiyle ifadeye “cazibe”, “açıklık” ve “seçilirlik” kazandırır. Bu konu ile ilgili olarak Aristo'dan sonra gelen klasik dönemin diğer düşünürleri de metaforun kullanımı bağlamında Aristo'yla paralel bir bakış açısı içerisindedirler. Hristiyanlık sonrası klasik çağ anlayışının metafor ve türevlerine ilişkin görüşleri ise “kutsal kitap yorum yöntemleri” temelinde şekillenmiştir. Bu dönemde Origenes ve Augustinus adlı iki kilise babasının görüşleri öne çıkmaktadır. Orta Çağ'da metafor daha çok toplumsal yönüyle ele alınmıştır. Bu çağın anlayışına göre dünya, tanrı tarafından oluşturulan ve doğru yorumlandığında anlaşılabilen metaforlarla doludur. Romantik döneme gelindiğinde ise, metafor konusunda Aristocu perspektif değişmeye başlayacaktır. Bu çağın anlayışına göre, metafor dille tam anlamıyla “organik bir ilişki” içerisindedir ve insan imgelemine ifadeyi noktasında çok önemli bir işlev taşımaktadır (Cebeci, 2019: 19-33). Batıda metaforla ilgili olarak görüş beyan eden daha pek çok önemli isim zikredilebilir.⁵

Konuya Türkiye özelinde bakılacak olursa; Türkiye'de metafor ve metonimi bahsinin 1940'lardan itibaren dil bilimi kitaplarında kendine yer bulmaya başladığı, daha ziyade edebî eserlerdeki metaforik ve metonimik olayların anlam çerçevesinde tanımlanmaya çalışıldığı görülür. Bu çalışmalarda, metafor edebiyat bağlamında söz sanatı olarak ele alınmış ve bu özelliğinden hareketle edebiyattaki ve şiirdeki metafor olayları incelenmiştir. Türkiye Türkçesi kaynaklarında “istiare, deyim aktarması, eğretileme, öğretilme” şeklinde değerlendirilen metafor bahsi, kuramsal açıdan Doğan Aksan'ın çalışmaları ile derinlik kazanmıştır. Az sayıdaki anlam bilimi çalışmalarında da metafora değinildiği görülür (Yunusoğlu, 2016: 47).

Bu sözcük, her ne kadar dilimizde ve edebiyatımızda yaygın bir şekilde kullanılsa da, yine de mezkûr sözcüğün henüz yeterince tartışılmadığı ve yerine oturtulamadığı savunulabilir. Bu kavram, batıda felsefî bir zemine oturtulmuş, yurdumuzda ise figüratif bir misyon üstlenerek kullanılmıştır (Şahan, 2017: 166). Metafor kavramına ilişkin bu anlam bulanıklığı dolayı-

⁴ Bu tanımlarla ilgili detaylı bilgi için bk. (Şahan, 2014; Cebeci, 2019; Demir ve Karakaş Yıldırım, 2019).

⁵ Ayrıntılı bilgi için bk. (Cebeci, 2019; Yunusoğlu, 2016; Şahan, 2014).

sıyla, bu kavramın ne olduğundan ziyade “ne olmadığı” önem kazandı-
ğını düşünen Şahan, bu konuda kaleme aldığı “Metafor Ne Değildir?” (2017)
adlı makalesinde bu konuyu tartışmaktadır. Şahan’a göre metafor bir edebî
sanat değildir, ancak buna rağmen ülkemizde hatalı bir şekilde edebî sa-
natların bir kısmının karşılığı gibi ele alınmaya çalışılmıştır. Metafor, dilden
psikolojiye kadar geniş bir yelpazeye yayılmış bir meseledir (Şahan, 2017:
174-175). Demir ve Karakaş Yıldırım da hazırlamış oldukları çalışmada, dili-
mizde metaforik anlatım ve adlandırmaların Göktürk Kitabelerinden itibaren
görülmeğe olduğunu, ancak bu denli önemli bir meselenin Türkiye’deki
çalışmalarda henüz olgunlaşmadığını ve mazbut bir şekilde ele alınmadığını
beyan etmişlerdir (Demir ve Karakaş Yıldırım, 2019: 1094-1095). Oğuz
Cebeci, Türkçe kaynak sıkıntısı çekildiğini düşündüğü metafor alanı ile ilgili
kapsamlı bir eser hazırlamış; bu eserinde genel olarak bilişim bilimin ve psi-
kanalitik kuramın metafor perspektifini ele almıştır (Cebeci, 2019).

Son yıllarda, hem dünyada hem de Türkiye’de metaforların kavramsal
metafor teorisi ışığında incelendiği görülmektedir (Yunusoğlu, 2016: 46, 49-
50). Kavramsal metafor teorisi, 1980 yılında yayımlanan *Metaphors We Live
By* adlı çalışmayla literatürde ifadesini bulan teorinin adıdır (Çiçekler ve
Aydın, 2019: 14). Geleneksel metafor araştırmaları edebiyatla ihata edilir ve
çoğu insan için metafor şiirsel bir imge ve retorik gösteriş vasıtasıdır. Gele-
neksel anlayışa göre, metafor dilin tipik bir hususiyeti, fikirlerin ve eylemlerin
değil sözcüklerin bir özelliği olarak kabul edilir. Ancak, Lakoff ve Johnson’un
1980 yılında yayımlanan *Metaphors We Live By* adlı çalışması başta olmak
üzere 20. yüzyıldaki metafor araştırmaları ile beraber, çağdaş metafor teo-
risi olarak adlandırılan teorinin işaret fişekleri belirmeye başlamış, metafor
kavramı disiplinlerarası uygulamalarla beraber biliş/zihin (cognition) ve
bildirişim (communication) araştırmalarının odak noktasına yerleşmiştir.
Bilişsel anlam bilimi (cognitive semantics) alanındaki çağdaş metafor teo-
risi anlayışına göre metaforun yeri sadece dil değildir, düşünürken ve ey-
lemde bulunurken kullandığımız kavramsal sistemimiz temel olarak meta-
forik bir tabiata sahiptir. Yani çağdaş metafor teorisi metaforu bir düşünce
aracı, insanın kavramsal sisteminin bir şekli olarak ve yalnızca bir söz figürü
olarak değil, aynı zamanda bir düşünce figürü olarak telakki eder (URL-2).

Kavramsal metafor teorisinden bahsederken dilsel metaforlar ile kav-
ramsal metaforlar arasında bir ayırım yapma gereği doğar. Sözelimi “vakit
nakittir” ifadesi bir kavramsal metafordur. Zamanla ilgili kavram alanının
parayla ilgili kavram alanına ait hususiyetlerle anlatıldığı her ifade bu kav-
ramsal metafora bağlı bir dil birliğidir. Örneğin “Zamanını boşa harcıyorsun.

Zaman kazanmak için başka ne yapabiliriz? Daha fazla zamanınızı almaya-
yım.” gibi cümleler “vakit nakittir” kavramsal metaforundan doğan dilsel
metaforlardır. Verilen dilsel metaforlardaki italik yazılan sözcüklerin tama-
mı para için de kullanılabilir. Bu ödünclemeyi mümkün hâle getiren kavram-
sal sistemimizde para ile zaman arasında kurduğumuz ilişkilerdir. Verilen bu
örnekten de anlaşılacağı üzere, dilsel metaforun formları değişkenlik gös-
terse de kavramsal metaforun A, B’dir şeklinde tek formu vardır (Çalışkan,
2009: 30-31).

Kavramsal metaforlar söz konusu olduğunda bu hususta birtakım özel
terimlerden de bahsetmek gerekmektedir. Kavramsal metaforlar, kaynak
alan (source domain) ile hedef alan (target domain) olarak isimlendirilen
iki kavramsal alandan teşekkül etmektedir. Hedef alan, kaynak alan açısın-
dan anlaşılır. Kaynak alan somut bir kavramdan oluşurken hedef alan ise
soyut ya da fiziksel bir kavram veya nesneden oluşur. Örneğin yukarıda da
değinen “vakit nakittir” metaforunda kaynak alan olan “para” somut bir
kavramdır; hedef alan “zaman” ise soyut bir kavramdır. Lakoff’a göre kay-
nak alan ile hedef alan arasında sistemli bir bağlantı vardır. Bu olaya hari-
talama (mapping) denir. Haritalama olayına göre, kaynak alana ait olan
bilgiler hedef alana aktarılır (URL-2: 2). Haritalama olayını, “aşk yolculuk-
tur” metaforu üzerinden şu şekilde açıklayabiliriz: Bu metaforda âşıklar yol-
culara, aşk ilişkisi araca, âşıkların ortak hedefleri yolculuktaki ortak hedef-
lerine, ilişkideki zorluklar seyahat etmenin önündeki engellere karşılık gelir
(Lakoff, 1993: 205-206). Böylece yolculuk kaynak alanına ait bilgiler aşk
hedef alanına aktarılmış olur.

3. Yöntem

Çalışmada, şiirlerdeki metaforları tespit etmek için Pragglejaz Group
tarafından geliştirilen MIP (Metaphor Identification Procedure) yöntemi kul-
lanılmıştır. MIP şu aşamalardan oluşan bir yöntemdir: 1. Genel anlamı elde
etmek için tüm metin okunur. 2. Metindeki sözcüksel unsurlar belirlenir. 3.a.
Metindeki her bir sözcüksel unsur için bağlamsal anlam belirlenir. 3.b. Her
bir sözcüksel unsurun diğer bağlamlarda, metindeki bağlamından daha
temel bir anlamı olup olmadığı belirlenir. 3.c. Eğer sözcüksel unsurun başka
bağlamlarda, metindeki bağlamından daha temel bir anlamı varsa bağ-
lamsal anlam ile temel anlamın çelişip çelişmediğine, ancak onunla karşı-
laştırıldığında anlaşılıp anlaşılamayacağına karar verilir. 4. Çelişme var ve
bağlamsal anlamın temel anlamla karşılaştırılarak anlaşılabilceği bir yol
da mevcutsa sözcüksel unsur metaforik olarak işaretlenir (Pragglejaz
Group, 2007: 3).

Bu yöntemle şiirlerdeki metaforik kullanılan sözcükler seçilmiş ve aşağıdaki örneklerde görüleceği üzere bu sözcükler italik bir şekilde yazılmıştır. Daha sonra alanyazında aşk metaforlarıyla ilgili kavramsal metafor teorisi çerçevesinde yapılan çalışmalar incelenerek elimizdeki metaforik kullanımların bu çalışmalardaki metaforik kodlamalara göre sınıflandırmaları yapılmıştır. Daha sonra şiirler üzerinde gerekli incelemeler yapılarak âşığın şiirlerinden elde edilen veriler sayısal verilerle ortaya konulmaya çalışılmıştır.

4. Kurbanoğlu'nun Şiirlerinde Geçen Aşk Metaforu Örnekleri

4.1. Aşk Ateştir

Aşk kavramının ateş kavramı açısından anlaşıldığı bu metafor türünde aşk kavram alanına ait bileşenler ile ateş kavram alanına ait bileşenler eşleştirilir. Bu metaforun fiziksel deneyim temeli âşık olan insanın vücut sıcaklığında ortaya çıkan artışa dayanır (Kövecses, 2010: 333). Bu metafor bağlamında şu çalışmalardan yararlanılabilir: (Kövecses, 2010; Aksan ve Aksan, 2010; Aksan ve Kantar, 2008).

Biri var hayali gitmez gözümden
Biri var tütüyor yürek közümden
Biri var ki kıymetlidir özümden
Benliğime yer eylemiş biri var

Kurbanoğlu'nun “Biri Var” şiirinden alınan bu dörtlükte “Biri var tütüyor yürek közümden” dizesinde “aşk ateştir” metaforu izlenmektedir. Bu dizede kullanılan metaforun haritalaması şu şekilde yapılabilir:

<u>Kaynak: Ateş</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
tütmek ⇒	âşık olmak
yürek ⇒	gönül
köz ⇒	aşkın etkisi

Yukarıdaki dörtlükte kullanılan diğer metaforlar ise “hayal insandır” (< hayal canlı bir organizmadır), “göz kaptır” ve “benlik kaptır” metaforlarıdır.

Deli gönül darlanmadan gel demiş
Yürek yanıp harlanmadan gel demiş
Yüce dağlar karlanmadan gel demiş
Mektubun sonunda üç noktayınan

Kurbanoğlu'nun “Üç Nokta” şiirinden alınan bu dörtlükte “Yürek yanıp harlanmadan gel demiş” dizesinde “aşk ateştir” metaforu tespit edilmiştir. Bu metaforun haritalaması şöyle gösterilebilir:

<u>Kaynak: Ateş</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
---------------------	-------------------

yürek ⇒ gönül
yanmak ⇒ âşık olmak
harlanmak ⇒ aşkın şiddetlenmesi

Ayrıca bu dördlüğün ilk mısrasında “aşk deliliktir” metaforu da saptanmıştır. Bu metaforun üzerinde daha sonra durulacaktır.

Yüreğin bir dumanlı dağ sislisin
Yeşil yaylaların bahar faslısın
Sihir giymiş keşiş kızı Aslı’sın
Kerem gibi oda yandır yak güzel

Kurbanoğlu’nun “Güzel” şiirinden alınan bu dördlüğün son mısrasında “aşk ateştir” metaforu saptanmıştır. Bu metaforun haritalamasını şu şekilde göstermek mümkündür:

Kaynak: Ateş   Hedef: Aşk
yanmak ⇒   âşık olmak
yakmak ⇒   âşık etmek

Ayrıca dördlükte “yürek dağdır” ve “sihir giysidir” (< “sihir nesnedir”) şeklinde iki metafor daha tespit edilmiştir. Bunlar haricinde beyitte âşık olunan kişi/maşuka yerine Aslı ve âşık kişi yerine de Kerem isimleri kullanılmak suretiyle “maşuka yerine Aslı”, “âşık yerine Kerem” şeklinde ad aktarması⁶ örneklerine de rastlanmıştır.

Başının örtüsü dağların sisi
Buğday başağdır takısı süsü
Bu Kurbanoğlu’nun yaşam öyküsü
Yüreğinin közündedir köy kızı

Kurbanoğlu’nun “Köy Kızı” şiirinden alınan bu dördlüğün son mısrasında “aşk ateştir” metaforuna rastlanmıştır. Bu metaforun haritalamasını şu şekilde göstermek mümkündür:

Kaynak: Ateş   Hedef: Aşk
yürek ⇒   gönül
köz ⇒   aşkın etkisi

Ayrıca bu dördlükte sis kaynak alanı örtü hedef alanına haritalanmak suretiyle “örtü sistir” metaforu da ortaya çıkmıştır.

Karanlık gönlüme ışık saçıyor

⁶ Kavramsal metafor teorisi literatüründe “metonimi” şeklinde adlandırılan bu hadise bu çalışmada *ad aktarması* terimiyle karşılanmıştır.

Yanıyor hep hâle hâle gözlerin
Yüreğime derin yara açıyor
Getirir başıma bela gözlerin

Sevda ocağının közünü yazdım
Mecnun'un Leyla'nın izini yazdım
Aşkın söylenmemiş sözünü yazdım
Duygumu getirdi dile gözlerin

Sanki tan yıldızı doğacak gibi
Karanlığı nura boğacak gibi
Sevda bulutu mu yağacak gibi
Hep buğulu bakan ela gözlerin

Huzurunda iki kolu bağlı var
Yüreği yaralı bağı dağlı var
O güzlere âşık Kurbanoğlu var
Farkında değil mi hele gözlerin

Kurbanoğlu'nun yukarıda verilen "Ela Gözlerin" şiiri, metaforik anlamda oldukça zengin bir şiirdir. Yukarıdaki şiirde iki ayrı yerde "aşk ateştir" metaforu tespit edilmiştir. Bunların ilki "Sevda ocağının közünü yazdım" mısrasında kullanılmıştır. Bu mısradaki şöyle bir haritalamanın çıkarılması uygun görülmüştür:

<u>Kaynak: Ateş</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
köz ⇒	aşkın etkisi
ocak ⇒	sevda

Diğer metafora ise "Yüreği yaralı bağı dağlı var" mısrasındaki bağı dağlı ifadesinden hareketle ulaşılmaktadır. Burada bağı dağlı ifadesi ile âşık kastedilmektedir.

Şiirde tespit edilen diğer metaforlar ise şu şekildedir: "aşk ışıktır", "göz ateştir", "aşk hastalığıdır", "bela nesnedir", "göz canlı bir organizmadır" (insan veya hayvan olduğu belirgin değil), "etki izdir", "duygu nesnedir", "dil kaptır", "karanlık canlı bir organizmadır" (insan veya hayvan olduğu belirgin değil), "nur doğal bir güçtür", "aşk buluttur" (< "aşk doğal bir güçtür"), "aşk hastalığıdır", "fark kaptır". Bu şiirde tespit edilen "aşk hastalığıdır", "aşk ışıktır" ve "aşk buluttur" metaforları üzerinde daha sonra durulacaktır.

Aşk âşık ruhunun besin kaynağı

Yakmazsa dumanı köz olur mu hiç
Çile kervanıyla aşmazsa dağ
Dilinde üç kelam söz olur mu hiç

Kurbanoğlu'nun "Olur mu Hiç" şiirinden alınan yukarıdaki dördlüğün ikinci mısrasında "aşk ateştir" metaforu tespit edilmiştir. Metaforun haritalaması mısradaki bilgilerden yararlanarak şu şekilde yapılmıştır:

<u>Kaynak: Ateş</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
yanmak ⇒	âşık olmak
yanan ⇒	âşık
duman/köz ⇒	aşkın etkisi

Dörtlükte tespit edilen diğer metaforlar ise şu şekildedir: "Aşk bir besindir/gıdadır", "ruh insandır" (< ruh canlı bir organizmadır), "dil kaptır", "söz nesnedir". Dörtlükte kullanılan "aşk bir besindir/gıdadır" metaforu üzerinde daha sonra durulacaktır.

Kurbanoğlu söndü sinemdeki köz
Her şeyi bitirdi duyduğum son söz
Ne eski ben vardım ne de eski göz
Senin tanıdığın ben değilim ben

Kurbanoğlu'nun "Ben Değilim Ben" şiirinden alınan yukarıdaki dördlüğün ilk dizesinde "aşk ateştir" metaforu tespit edilmiştir. Dizede verilen bilgilerden hareketle bu metaforun haritalaması şu şekilde gösterilebilir:

<u>Kaynak: Ateş</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
sönmek⇒	aşkın bitmesi
köz ⇒	aşkın etkisi

Yukarıdaki dörtlükte tespit edilen diğer metaforlar ise "sine kaptır" ve "söz canlı bir organizmadır" (insan veya hayvan olduğu belirgin değil) metaforlarıdır.

El değdirme seni yakar kavurur
Volkanımdan düştü köz yüreğine
O ne seni dinler ne başkasını
Söz geçiremezsin söz yüreğine

Bir kıvılcım olur bu közüm kanda
Durmadan dolanır canda bedende
Hissettim bitmez bir sevgi var sende
Şöyle bir gezdirdim göz yüreğine

Kurbanoğlu'nun "Köz Yüreğine" şiirinden alınan yukarıdaki dörtlülüklerde iki ayrı yerde "aşk ateştir" metaforu tespit edilmiştir. "El değdirme seni yakar kavurur / Volkanımdan düştü köz yüreğine" mısralarında, verilen bilgilerden hareketle şöyle bir haritalama yapılması düşünülmüştür:

<u>Kaynak: Ateş</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
yakıp kavurmak ⇒	aşkın yoğunluğu
köz ⇒	aşkın etkisi
volkan ⇒	âşığın gönlü
yürek ⇒	sevgilinin gönlü

Yine, "Bir kıvılcım olur bu közüm kanda" mısrasında da "aşk ateştir" metaforuna rastlamaktayız. Bu metaforun haritalamasını şu şekilde çıkarmak mümkündür:

<u>Kaynak: Ateş</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
kıvılcım ⇒	aşkın ani şiddetlenişi
köz ⇒	aşkın etkisi

Yukarıdaki iki dörtlülükte kullanılan diğer metaforlar şöyle sıralanabilir: "Söz nesnedir", "kan kaptır", "can kaptır", "beden kaptır", "sevgi metadır".

Biz bu aşkın ocağına düşeli
İçten içe yandırır bir köz bizi
Gül yaprağı kadar narin olsak da
Etkilemez ne mızrak ne biz bizi

Kurbanoğlu'nun "bizi" ayaklı bu şiirinden verilen dörtlülüğün "Biz bu aşkın ocağına düşeli / İçten içe yandırır bir köz bizi" mısralarında "aşk ateştir" metaforu tespit edilmiştir. Mısralarda verilen bilgilerden hareketle aşağıda verilen haritalama ortaya çıkarılmıştır:

<u>Kaynak: Ateş</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
içten içe yanmak ⇒	âşık olmak
köz ⇒	aşkın etkisi
ocağa düşenler ⇒	âşıklar

Ayrıca dörtlülükte "İçten içe yandırır bir köz bizi" ifadesinde beden, iç-dış-sınır ilişkisi çerçevesinde anlaşıldığından "beden kaptır" metaforuna rastlanır. Beyitte "aşk aşağıdadır" metaforu da tespit edilmiştir. Bu metafora daha sonra değinilecektir.

4.2. Aşk Doğal Bir Güçtür

Doğal güç kaynak alanının aşk hedef alanına haritalanmasıyla oluşan bu metafor türünde söz konusu doğal güç sel, rüzgar veya fırtına vs. olabilir (Abdullah, 2016: 114). Bu metafor aşkın üç yönünü ön plana çıkarır: pasiflik, kontrol eksikliği ve hoşluk (Kövecses, 1986: 89). “Aşk doğal bir güçtür” metaforu kapsamında şu çalışmalar incelenebilir: (Kövecses, 1986; Aksan ve Kantar, 2008; Kövecses, 2004).

Güneşim sen ol ki erisin karım
Şeyda bülbülleri susturur zarım
Senden başkasını görmüyor körüm
Sense beni görmüyorsun sevdiğim

Kurbanoğlu'nun “Sevdiğim” şiirinden alınan yukarıdaki dördünlüğün “Güneşim sen ol ki erisin karım” dizesinde “Aşk doğal bir güçtür” metaforu temelinde “Aşk güneştir” metaforu tespit edilmiştir. Bu metaforun haritalanması şu şekilde gösterilebilir:

Kaynak: Doğal Bir Güç (Güneş)   Hedef: Aşk

Güneşin sıcaklığı ⇒ sevgilinin aşkı
Güneşin doğuşu ⇒ aşkın ortaya çıkışı
Güneşin yokluğu ⇒ aşkın yokluğu

Sanki tan yıldızı doğacak gibi
Karanlığı nura boğacak gibi
Sevda bulutu mu yağacak gibi
Hep buğulu bakan ela gözlerin

Kurbanoğlu'nun “Ela Gözlerin” şiirinden alınan yukarıdaki dördünlüğün üçüncü dizesinde “Aşk doğal bir güçtür” metaforu temelinde “aşk buluttur” metaforu tespit edilmiştir. Bunun haricinde dördünlükte tespit edilen diğer metaforlar şunlardır: “Karanlık canlı bir organizmadır” (insan veya hayvan olduğu belirgin değil), “nur doğal bir güçtür”.

Seninle yaşadım aşkta baharı
Gözlerin eritti sinemde karı
Dünyalara değer o anıları
Ne taşımam mümkün ne de unutmam

Kurbanoğlu'nun “Ne De Unutmam” şiirinden alınan yukarıdaki dördünlüğün ikinci dizesinde yine “Aşk doğal bir güçtür” metaforu temelinde “aşk güneştir” metaforu tespit edilmiştir. Bu metaforun haritalanması şu şekilde gösterilebilir:

Kaynak: doğal bir güç (güneş)   Hedef: Aşk

Güneşin sıcaklığı ⇒ sevgilinin gözleri
Güneşin doğuşu ⇒ aşkın ortaya çıkışı
Güneşin yokluğu ⇒ aşkın yokluğu

Ayrıca dörtlükte tespit edilen diğer metaforlar şu şekildedir: “Aşk kaptır”, “sine kaptır”, “anı nesnedir”. Burada kullanılan “aşk kaptır” metaforuna daha sonra müstakil bir başlık altında da değinilecektir.

Güneşim sen ol ki erisin karım
Şeyda bülbülleri susturur zarım
Senden başkasını görmeyen körüm
Sense beni görmüyorsun hayırsız

Kurbanoğlu'nun “Hayırsız” şiirinden alınan bu dörtlüğün ilk mısrasında yine “aşk doğal bir güçtür” metaforu temelinde “aşk güneştir” metaforu tespit edilmiştir. Bu metaforun haritalamasını şu şekilde göstermek mümkündür:

Kaynak: Doğal Bir Güç (Güneş)   Hedef: Aşk

Güneşin sıcaklığı ⇒ sevgilinin aşkı
Güneşin doğuşu ⇒ aşkın ortaya çıkışı
Güneşin yokluğu ⇒ aşkın yokluğu

4.3. Aşk Hastalığıdır

Hastalık kavram alanı ile aşk kavram alanının eşleşmesiyle oluşan bu metafor türüyle ilgili Lakoff ve Johnson “Bu hastalıklı bir ilişki”, “İlişkileri gerçekten sağlıklı”, “Evlilikleri ölmek üzere” gibi cümleleri örnek vermişlerdir (Lakoff ve Johnson, 2015: 83). Bu metafor türüyle ilgili olarak şu kaynaklara başvurulabilir: (Lakoff ve Johnson, 2015; Kövecses, 2004).

Karanlık gönlüme ışık saçıyor
Yanıyor hep hâle hâle gözlerin
Yüreğime derin yara açıyor
Getirir başıma bela gözlerin
Sevda ocağının közünü yazdım

Mecnun'un Leyla'nın izini yazdım
Aşkın söylenmemiş sözünü yazdım
Duygumu getirdi dile gözlerin
Sanki tan yıldızı doğacak gibi
Karanlığı nura boğacak gibi

Sevda bulutu mu yağacak gibi
Hep buğulu bakan ela gözlerin

Huzurunda iki kolu bağlı var
Yüreği yaralı bağı dağlı var
O güzlere âşık Kurbanoğlu var
Farkında değil mi hele gözlerin

Yukarıda Kurbanoğlu'nun "Ela Gözlerin" başlıklı şiiri verilmiştir. Bu şiirin "Yüreğime derin yara açıyor" mısrasında "aşk hastalığıdır" metaforu tespit edilmiştir. Dörtlükteki bilgilerden de hareketle bu metaforun haritalaması şu şekilde gösterilebilir:

<u>Kaynak: Hastalık</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
yürek ⇒	gönül
yüreği yaralı ⇒	âşık
yürek yaralayan ⇒	sevgilinin gözleri
yüreği yaralanmak ⇒	âşık olmak

Yine, şiirde kullanılan "yüreği yaralı" ifadesi de bizi "aşk hastalığıdır" metaforuna götürmektedir. Bu metaforun haritalaması da şöyle gösterilebilir:

<u>Kaynak: Hastalık</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
yürek ⇒	gönül
yüreği yaralı ⇒	âşık
yüreği yaralanmak ⇒	âşık olmak

Ela gözlerini süzen ceylanım
Taşırım düşümde yara ol yeter
Sen iste yoluna fedadır canım
Taşırım düşümde yara ol yeter

İnan hiçbir zaman şikâyet etmem
Çare bulmak için tabibe gitmem
Kimseye göstermem ele elletmem
Taşırım düşümde yara ol yeter

Gözünden yaş diye akmasın kanın
Benimle beraber sızlasın canın
Yaralı yüreğim olsun mekânın
Taşırım düşümde yara ol yeter

Kurbanoğlu dağ sam karım olursun
Lisanımda âhu zarım olursun
Yaram olsan külli varım olursun
Taşırım döşümde yara ol yeter

Yukarıda Kurbanoğlu'nun “döşüme yara ol” şiiri verilmiştir. Şiir boyunca “taşırım döşümde yara ol yeter” ifadesi tekrarlanmıştır. Bu ifadede “aşk hastalığıdır” metaforu izlenmektedir. Bu metaforun haritalamasını şu şekilde göstermek mümkündür:

<u>Kaynak: Hastalık</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
yara ⇒	sevgili
yaralı ⇒	âşık
yaralanmak ⇒	âşık olmak

Ayrıca şiirde geçen “Yaralı yüreğim olsun mekânın” ifadesinde de “aşk hastalığıdır” metaforu tespit edilebilmektedir. Bu metaforun haritalaması da şöyle gösterilebilir:

<u>Kaynak: Hastalık</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
yara ⇒	sevgili
yaralı ⇒	âşık
yürek ⇒	gönül
yaralanmak ⇒	âşık olmak

Şiiri metaforik açıdan zengin bir şiir olarak değerlendirmek mümkündür. Şiirde tespit edilen diğer metaforlar şu şekildedir: “Döş kaptır”, “can organıdır”, “insan dağdır”, “lisan kaptır”, “ah u zar nesnedir”.

4.4. Aşk Bir Besindir/Gıdadır

Besin/gıda kaynak alanının aşk hedef alanına haritalandığı bu metafor türünde, “besin kavramının açlık ve beslenme yönlerinden yararlanılırken, aşk arzusunun ve aşkın sonucunun özellikleri vurgulanır” (Kövecses, 2010: 94-95). “Aşk bir besindir/gıdadır” metaforu kapsamında şu çalışmalar incelenebilir: (Aksan ve Aksan, 2010; Aksan ve Kantar, 2008; Kövecses, 2010).

Bu nasıl hasrettir oy Allah'ım oy
Ben sana doymadım sen ellere doy
Getir ten kokunu yüreğime koy
Sakin başka yerde bitme can kuşum

Kurbanoğlu'nun “Can Kuşum” şiirinden alınan bu dördünlüğün ikinci dizesinde “Aşk bir besindir/gıdadır” metaforu tespit edilmiştir. Buradaki besinin

niteliği dizedeki ifadelerden tam olarak anlaşılmasa da “doymak” sözcüğünden yola çıkarak bu besinin bir yiyecek olabileceği sezilebilir. Dizedeki kullanımdan yola çıkarak metaforik kodlamanın haritalaması şu şekilde çıkarılmıştır:

<u>Kaynak: Besin/Gıda</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
besine doymak ⇒	aşka doymak
açlık ⇒	aşkın yokluğu

Dörtlükte tespit edilen diğer metaforlar şu şekildedir: “Koku nesnedir”, “yürek kaptır”.

Aşk âşık ruhunun besin kaynağı
Yakmazsa dumanı köz olur mu hiç
Çile kervanıyla aşmazsa dağı
Dilinde üç kelam söz olur mu hiç

Kurbanoğlu'nun “Olur mu Hiç” adlı şiirinden alınan yukarıdaki dörtlüğün ilk mısrasında “aşk bir besindir/gıdadır” metaforu tespit edilmiştir. Burada besinin/gıdanın niteliği hakkında bir fikir yürütülememektedir. Burada beslenen kişi elbette âşiğa karşılık gelmektedir. Dörtlükte kullanılan diğer metaforlara daha önce değinilmişti.

4.5. Aşk Kaptır

Bu metafor türünde kap kaynak alanı aşk hedef alanına haritalanır. Bu sayede aşk kavramı kap şeması çerçevesinde algılanmakta ve aşk içine girilebilen ve dışına çıkılabilen bir durum olarak anlaşılmaktadır (URL-1). Bu metafor kapsamında şu eserlere başvurulabilir: (Nayak, 2011; Machakanja, 2006).

Ömrüme ayrılan son üç beş günde
Mecnun'un Leyla'ya olan aşkında
Bu Kurbanoğlu'nun gönül köşkünde
Önce sen sonra ben sonra biz varız

Kurbanoğlu'nun “Biz Varız” başlıklı şiirinden alınan bu dörtlüğün ikinci dizesinde “aşk kaptır” metaforu tespit edilmiştir. Burada “aşk” sözcüğü bulunma hâli eki alarak kullanılmış ve bir kap gibi algılanmıştır. Dörtlükte verilen bilgilerden yola çıkarak bu kabın niteliği hakkında bir fikir edinilememektedir. Dörtlükte tespit edilen diğer metaforlar ise şu şekildedir: “Gün kaptır”, “gönül köşktür (< gönül kaptır)”.

Seninle yaşadım aşkta baharı
Gözlerin eritti sinemde karı

Dünyalara değer o anıları
Ne taşımam mümkün ne de unutmam

Kurbanoğlu'nun "Ne de Unutmam" başlıklı şiirinden alınan bu dörtlüğün ilk mısrasında "aşk kaptır" metaforu tespit edilmiştir.

4.6. Aşk Canlı Bir Organizmadır

Canlı bir organizma kaynak alanının aşk hedef alanına haritalandığı bu metafor türünde söz konusu canlı organizma bir insan, bir hayvan veya bir bitki olabilir. Baxter, bu metafor bağlamında bir ilişkinin tıpkı canlı bir organizmada olduğu gibi doğum, bebeklik, büyüme ve olgunluk şeklinde gelişim dönemleri olduğunu ve ilişki için çaba/bakım gerektiğini beyan etmiştir (Baxter, 1992'den aktaran Yıldız vd., 2018: 1572). "Aşk canlı bir organizmadır" metaforu kapsamında şu kaynaklara göz atılabilir: (Aksan ve Aksan, 2010; Aksan ve Kantar, 2008; Baxter, 1992'den aktaran Yıldız vd., 2018).

Çıkıp zirvesinde aşkıma yuva
Kurduğumu söylesinler dağlara
Yarimin ok kipriğini sineme
Vurduğumu söylesinler dağlara

Kurbanoğlu'nun "*Dağlara*" başlıklı şiirinden alınan yukarıdaki dörtlüğün ilk dizesinde "aşk canlı bir organizmadır" metaforu saptanmıştır. Burada aşkın bir yuvaya sahip olduğunu görmekteyiz. Dörtlükte verilen bilgilerden yola çıkarak bu canlı organizmanın insan veya hayvan olduğunu belirlemek mümkün olmamaktadır. Dörtlükte tespit edilen diğer metaforlar ise şu şekildedir: "Dağ canlı bir organizmadır" (insan veya hayvan olduğu belirgin değil), "kiprik oktur (< kiprik nesnedir)", "sine nesnedir".

4.7. Aşk Avcılıktır

Bu metaforik kodlamada avcılık kaynak alanının aşk hedef alanına haritalandığı görülür. "Bir insan diğerine âşık olduğunda, devamlı olarak biri diğerinin peşinden gider, biri ise diğerini çeker. Bu durum bize tuzakların ve avcılarının olduğu bir av oyununu hatırlatır" (URL-3: 94). "Aşk avcılıktır" metaforu kapsamında şu çalışmalara bakılabilir: (URL-3; Aksan ve Aksan, 2010).

O yar ahu ben gezerim izinde
Kayıp ettim o dağların tozunda
Bunca yıldır ikrarımda sözümde
Durduğumu söylesinler dağlara

Kurbanoğlu'nun "Dağlara" başlıklı şiirinden alınan yukarıdaki dörtlüğün ilk mısrasında "aşk avcılığı" metaforu tespit edilmiştir. Dörtlükte verilen bilgilerden hareketle bu metaforun haritalaması şu şekilde çıkarılabilir:

<u>Kaynak: Avcılık</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
ahu/ceylan=av ⇒	sevgili
avcı ⇒	âşık

Dörtlükte tespit edilen diğer metaforik kodlamalar şu şekildedir: "İz kaptır", "ikrar kaptır", "söz kaptır", "dağ canlı bir organizmadır" (insan veya hayvan olduğu belirgin değil).

4.8. Aşk Yolculuktur

Yolculuk kaynak alanının aşk hedef alanına haritalandığı bu metafor türünde, "aşk hedef alanı genellikle romantik bir ilişkinin ilerleme yönünü vurgulayan bir yolculuk olarak görülür. "Aşk yolculuktur" metaforu, bir aşk ilişkisinin amacını ve onunla ilgili zorlukları öne çıkarır (Aksan ve Kantar, 2008: 273). Bu metafor türü kapsamında şu çalışmalara bakılabilir: (Lakoff ve Johnson, 2015; Aksan ve Kantar, 2008; Aksan ve Aksan, 2010).

Sen rahımsın vazgeçemem yolumdan
Candan gayrı kelam çıkmaz dilimden
Yalvarırım sana tutup elimden
Beni sensizliğe atma can kuşum

Kurbanoğlu'nun "Can Kuşum" şiirinden alınan yukarıdaki dörtlüğün ilk mısrasında "aşk yolculuktur" metaforu tespit edilmiştir. Şiirdeki bilgilerden hareketle bu metaforun haritalaması şöyle çıkarılabilir:

<u>Kaynak: Yolculuk</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
yolcu ⇒	âşık
yol ⇒	sevgili

Dörtlükte tespit edilen diğer metaforlar ise şu şekildedir: "Can kuştur (< Can canlı bir organizmadır)", "kelam nesnedir", "dil kaptır", "sensizlik kaptır".

4.9. Aşk Acıdır, İşkencedir, Çile Çekmektir

"Aşk acıdır, işkencedir, çile çekmektir" metaforu, aşkın beden üzerindeki fiziksel değil psikolojik etkisiyle motive edilen, oldukça gelenekselleşmiş bir Türkçe metafordur" (Aksan ve Kantar, 2008: 265). Bu metafor kapsamında şu çalışmalara bakılabilir: (Gavelin, 2016; Aksan ve Kantar, 2008).

Aşık gurbet yaşar dert elem çeker

Nice acıları dembedem çeker
Bazen mesut olur gâh matem çeker
Aşğın mevsimi yaz olur mu hiç

Kurbanoğlu'nun "Olur mu Hiç" başlıklı şiirinden alınan yukarıdaki dördlükte genel olarak âşğın gurbet yaşadığı; dert, elem çektiği; matem çektiği vb. anlatılmaktadır. Dörtlükte kullanılan "dert, elem, acı, matem" gibi sözcükler genel olarak acı, işkence, çile çekmek kavramlarıyla ilgili sözcüklerdir. Dolayısıyla bu dörtlükte ilgili metaforun kullanıldığı tespit edilmiştir. Dörtlükte kullanıldığı tespit edilen diğer metaforlar ise şu şekildedir: "Dert nesnedir", "elem nesnedir", "acı nesnedir", "matem nesnedir".

4.10. Aşkın Nesnesi Değerli Bir Şeydir

Bu metafor türünde aşkın nesnesi; maşuk/maşuka değerli bir şey şeklinde algılanmaktadır. Bu metafor türünün kullanıldığı bir dilsel ifadeye şu cümle örnek verilebilir: "Sultanım başımın tacısın." (Arık ve Arık, 2019: 159). "Aşkın nesnesi değerli bir şeydir" metaforu kapsamında şu çalışmalara başvurulabilir: (Kövecses, 1986; Kövecses, 2004; Arık ve Arık, 2019).

Her iki cihan içinde sanadır ihtiyacım
Sen efendim sen sultanım sensin başımda tacım
Kiblem sensin kabem sensin sensin benim miracım
Gözlerim gül cemalini görsün ya Resulullah

Kurbanoğlu'nun "Ya Resulullah" ayaklı şiirinden alınan bu dörtlüğün ikinci ve üçüncü mısralarında âşık, Peygamber'e "efendim, sultanım, başımda tacım, kiblem, kabem, miracım" gibi ifadelerle seslenmektedir. Kullanılan bu ifadelerden yola çıkarak burada "aşkın nesnesi değerli bir şeydir" metaforu tespit edilmiştir.

4.11. Aşk Aşağıdadır⁷

Bu metafor türünde, aşk yönelimsel olarak *aşağıda* şeklinde algılanır.

Biz bu aşkın ocağına düşeli
İçten içe yandırır bir köz bizi
Gül yaprağı kadar narin olsak da
Etkilemez ne mızrak ne biz bizi

⁷ "Aşk aşağıdadır" metaforu edebiyatımızın en önemli eserlerinden biri olan *Garib-nâme*'deki şu beyitte tespit edilmiştir: "Yoğ-ıdı bu 'âlem ol var eyledi / Cümlesin 'ışka giriftâr eyledi" (Bu âlem yoktu, Allah yarattı ve her bir varlığı aşka düşürdü)." (Aşık Paşa, 2000: 39).

Kurbanoğlu'nun "bizi" ayaklı şiirinden alınan bu dördlüğün birinci dize-
sindeki düşeli ifadesi aşkın aşağıda olan bir şey olduğu izlenimi uyandır-
maktadır. Dolayısıyla burada "aşk aşağıdadır" metaforu tespit edilmiştir.

4.12. Aşk Deliliktir

Bu metafor türünde delilik kaynak alanı aşk hedef alanına haritalanır.
Malum olduğu üzere, "delilik, nihai kontrol eksikliğidir. Deli insan yaptıkla-
rından sorumlu değildir. Delilik metaforu aşka uygulandığında, âşık olan
kişinin de yaptıklarından sorumlu olmadığı sonucu çıkar" (Kövecses, 1986:
92). "Aşk deliliktir" metaforu bağlamında şu çalışmalara bakılabilir: (Lakoff
ve Johnson, 2015; Kövecses, 2010; Abdullah, 2016).

Deli gönül darlanmadan gel demiş
Yürek yanıp harlanmadan gel demiş
Yüce dağlar karlanmadan gel demiş
Mektubun sonunda üç noktayınan

Kurbanoğlu'nun "Üç Nokta" şiirinden alınan bu dördlüğün ilk mısrasında
"aşk deliliktir" metaforu tespit edilmiştir. Burada "deli gönül" denilerek âşık
kişinin gönlünün deliliği vurgulanmıştır.

4.13. Aşk Işıktır

Bu metafor türünde ışık kaynak alanı aşk hedef alanına haritalanmak-
tadır. "Işık ve karanlık temel insan deneyimleri olduğu için ışık bir kaynak
alan olarak ortaya çıkmaktadır. Işığın ve karanlığın özellikleri genellikle me-
taforik olarak konuştuğumuzda ve düşündüğümüzde ortaya çıkar" (Pasari-
bu, 2013: 791). "Aşk ışıktır" metaforu bağlamında şu çalışmalara bakılabilir:
(Pasaribu, 2013; Endarto, 2014).

Karanlık gönlüme ışık saçıyor
Yanıyor hep hâle hâle gözlerin
Yüreğime derin yara açıyor
Getirir başıma bela gözlerin

Kurbanoğlu'nun "Ela Gözlerin" başlıklı şiirinden alınan bu dördlüğün ilk
iki mısrasında "aşk ışıktır" metaforu tespit edilmiştir. Bu dizelerde verilen
bilgilerden hareketle bu metaforun haritalaması şöyle çıkarılabilir:

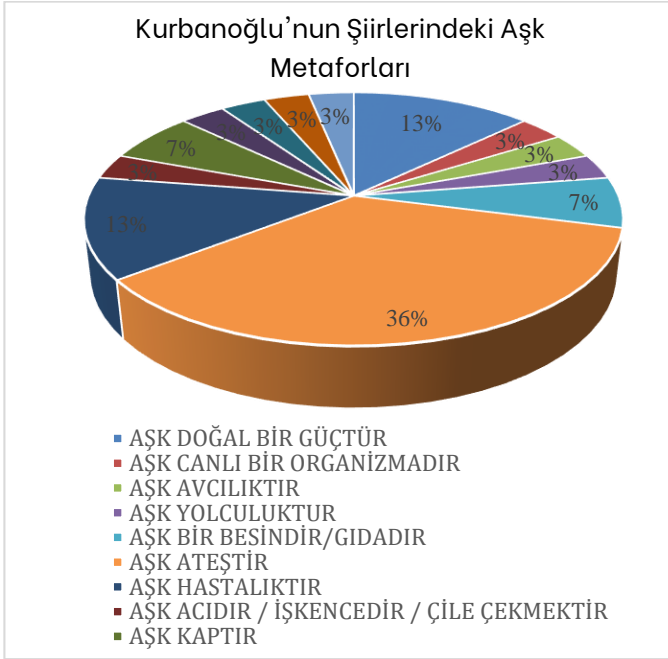
<u>Kaynak: Işık</u>	<u>Hedef: Aşk</u>
karanlık ⇒	gönül
ışık kaynağı ⇒	sevgilinin gözleri

5. Bulgular

Yapılan inceleme sonucunda Mustafa Kurbanoğlu'nun şiirlerinde 31 adet aşk metaforu saptanmıştır. Bu aşk metaforlarının 11'ini "aşk ateştir" metaforu, 4'ünü "aşk doğal bir güçtür" metaforu, 4'ünü "aşk hastalıktır" metaforu, 2'sini "aşk kaptır" metaforu, 2'sini "aşk bir besindir/gıdadır" metaforu, 1'ini "aşk canlı bir organizmadır" metaforu, 1'ini "aşk avcılıktır" metaforu, 1'ini "aşk yolculuktur" metaforu, 1'ini "aşk acıdır, işkencedir, çile çekmektir" metaforu, 1'ini "aşkın nesnesi değerli bir şeydir" metaforu, 1'ini "aşk aşağıdadır" metaforu, 1'ini "aşk ışıktır" metaforu, 1'ini "aşk deliliktir" metaforu oluşturmaktadır. Bu metaforların tablo üzerinde ve pasta grafiği üzerinde gösterimleri şu şekilde yapılabilir:

<i>Aşk Metaforları</i>	<i>Kullanılma Sayısı</i>
Aşk doğal bir güçtür	4 (%13)
Aşk canlı bir organizmadır	1 (%3)
Aşk avcılıktır	1 (%3)
Aşk yolculuktur	1 (%3)
Aşk bir besindir/gıdadır	2 (%7)
Aşk ateştir	11 (%36)
Aşk hastalıktır	4 (%13)
Aşk acıdır / işkencedir / çile çekmektir	1 (%3)
Aşk kaptır	2 (%7)
Aşkın nesnesi değerli bir şeydir	1 (%3)
Aşk aşağıdadır	1 (%3)
Aşk ışıktır	1 (%3)
Aşk deliliktir	1 (%3)

Tablo 1. Kurbanoğlu'nun Şiirlerinde Kullanılan Aşk Metaforları ve Kullanılma Sıklıkları

Şekil 1. Kurbançođlu'nun Şiirlerinde Geçen AŞk Metaforları ve Kullanılma Oranları

Kullanım sayılarına bakıldıđında Őiirler içerisinde “aŐk ateŐtir” metaforu %36'lık (11 kez) bir kullanım oranına sahip olmasıyla hemen dikkat çekmektedir. AŐkın ateŐ kavram alanı açısından anlaŐılması klasik Tűrk Őiirinin yanında gűnűműz için de yaygın gűrűlen bir durumdur. Bu metaforun fizikil tecrűbe temeli aŐık kiŐinin vűcud ısısındaki artıŐa dayanmaktadır (Kűvecses, 2010: 333). Yine, bu hususta ateŐin temizleyicilik-arındırıcılık űzelliđine sahip olması ile aŐıđın aŐk vesilesiyle manevi kirlerden arınması arasında bir koŐutluk kurulabileceđini de hatırlatmakta yarar vardır (Ekinci, 2016: 52-53). AŐk ve ateŐ kavramları bu vesileyle incelenen Őiirlerde pek çok kez birbiriyle eŐleŐmiŐtir. Mezkűr metaforun kullanım sıklıđı Őairin zihnindeki aŐk kavramının kodlarını da bize vermektedir.

Yine, “aŐk dođal bir gűcTűr” metaforu da “aŐk ateŐtir” metaforundan sonra Őiirlerde en sık karŐılaŐılan metaforik kodlamadır. Bu metaforların alt kırılımlarına bakıldıđında “dođal gűc” kaynak alanının ű kez “gűneŐ”, bir kez bulut kavramı etrafında teŐekkűl ettiđi gűrűlűr. Burada “aŐk” ile “gűneŐ” kavramı arasındaki ilgi kayda deđerdir. Bu metaforun alt kırılımları bakımından yűzdelik dađılımı Őu Őekilde yapılabilir:

Şekil 2. "Aşk doğal bir güçtür" Metaforu ve Alt Kırılımları

İncelenen şiirlerde "aşk doğal bir güçtür" metaforuyla aynı kullanım sıklığına sahip bir diğer metaforik kodlama "aşk hastalığıdır" metaforudur. Pek çok araştırmada kişinin vücut kimyasında önemli değişimler yarattığı ortaya konan, olumsuz bir şekilde sonuçlandığı takdirde kişide hastalığa benzer bazı semptomlarla kendini gösteren aşkın bu şekilde algılanması şaşırtıcı değildir. Nitekim aşkın hastalık kavramı açısından anlaşılması hem günümüzde hem de klasik şiirimizde pek çok defa karşımıza çıkmaktadır. Kurbanoğlu da verimlerinde aşkı bu kavramla eşleştirerek kullanmıştır.

İncelenen şiirlerde "aşk bir besindir/gıdadır" ve "aşk kaptır" metaforları ikişer kez kullanılmıştır. Aşkın besin/gıda açısından anlaşılması aslında aşkın kişi için yaşamsal bir fonksiyona sahip olduğunu, kişinin yaşamını devam ettirebilmesi için aşka ihtiyaç duyduğunu göstermektedir. Yine aşk; iç-dış-sınır ilişkisi çerçevesinde anlaşılabilir olarak "aşk kaptır" metaforu biçiminde de şiirlerde karşımıza çıkmaktadır. Diğer metaforlar, yukarıda da sayıldığı gibi şiirlerde birer kez kullanılmıştır.

Sonuç

Kurbanoğlu'nun incelenen şiirlerinde 13 farklı türde aşk metaforu tespit edilmiş ve aşk metaforlarının 31 kez kullanıldığı saptanmıştır. Şiirlerde tespit edilen aşk metaforları, kullanılma sayıları bakımından en çoktan en aza doğru şöyle sıralanabilir: Aşk ateştir (11), aşk doğal bir güçtür (4), aşk hastalığıdır (4), aşk bir besindir/gıdadır (2), aşk kaptır (2), aşk canlı bir organizmadır (1), aşk avcılıktır (1), aşk yolculuktur (1), aşk acıdır/işkencedir/çile çekmektir (1), aşkın nesnesi değerli bir şeydir (1), aşk aşağıdadır (1), aşk ışıktır (1), aşk deliliktir (1).

Sayısal verilerden hareketle şiirlerde en çok kullanılan aşk metaforlarının “aşk ateştir”, “aşk doğal bir güçtür” ve “aşk hastalıktır” metaforları olduğu görülmüştür. Özellikle 11 kez kullanılan “aşk ateştir” metaforu, diğer metaforik kodlamalara nazaran oldukça öne çıkmaktadır. Şair, “aşk ateştir” metaforunun kullanıldığı örneklerde oldukça canlı bir imaj çizmiştir. Bu metaforun kullanıldığı örneklerde genel olarak aşkın yakıcı bir güç, âşığın bu gücün etkisiyle yanan bir kişi, aşkın etkisinin köz veya duman, gönlün yürek olarak kavramlaştığı görülür. Aşk ateşi bazen âşığı yakıp kavurmuş, bazen sönmüştür. Böylece şiirlerde canlı bir ateş imajının çizildiğine tanık olunmuştur. “Aşk doğal bir güçtür” metaforu ise şiirlerde 4 kez kullanılmıştır. Bu kullanımların üçünde bu doğal güç güneş olarak, birinde ise bulut olarak kavramlaşmıştır. Görüldüğü gibi şair aşkı doğal bir güç olarak kavramlaştırdığı kullanımlarda bu gücü genel olarak güneş şeklinde tasavvur etmektedir. Güneş ile ateş arasındaki ilişki, bir önceki metafor türünde aşkın ateş olarak kavramlaştırıldığı hatırlandığında daha kayda değer olmaktadır. “Aşk hastalıktır” metaforunun da şiirlerde 4 kez kullanıldığına tanık olunmuştur. “Aşk hastalıktır” kodlamasının tespit edildiği örneklerde, ağırlıklı olarak yaralı kişinin âşığa, yaralanmanın âşık olmaya, yüreğin gönle aktarıldığı görülür. Böylece aşkın kişi üzerinde yaralayıcı bir etkisinin olduğuna gönderme yapılır.

“Aşk bir besindir/gıdadır” ve “aşk kaptır” metaforlarının şiirlerde 2’şer kez kullanıldığı tespit edilmiştir. “Aşk bir besindir/gıdadır” metaforunun kullanıldığı örneklerde bu besinin/gıdanın spesifik bir besin/gıda olmayıp genel bir besin/gıda olduğu çıkarımı yapılmıştır. Bir örnekte, bu besinin/gıdanın bir yiyecek olabileceğine dair bir sezdirme mevcuttur. “Aşk kaptır” metaforlarının kullanıldığı örneklerde de bu kabın spesifik bir kap olmayıp genelde bir kap olduğu görülmektedir.

“Aşk canlı bir organizmadır”, “aşk avcılıktır”, “aşk yolculuktur”, “aşk acıdır/işkencedir/çile çekmektir”, “aşkın nesnesi değerli bir şeydir”, “aşk aşığıdadır”, “aşk ışıktır” ve “aşk deliliktir” metaforlarının ise şiirlerde 1’er kez kullanıldığı tespit edilmiştir. “Aşk canlı bir organizmadır” metaforunda bu canlı organizmanın insan mı hayvan mı olduğu belirgin değildir. “Aşk avcılıktır” metaforunda sevgilinin bir ahu, âşığın ise bu ahunun peşinde giden bir avcı olduğu görülmektedir. “Aşk yolculuktur” metaforunda âşık bir yolcu, izlediği yol ise sevgilidir. “Aşk acıdır/işkencedir/çile çekmektir” metaforunun tespit edildiği dörtlükte sürekli acı çeken ve gün yüzü görmeyen bir âşık portresi çizilmiştir. “Aşkın nesnesi değerli bir şeydir” metaforu diğer metafor türlerinden daha özeldir. Zira buradaki aşk beşerî değil dinî bir aşk-

tır; âşık Peygamber'e olan aşkı dile getirmiştir. "Aşk aşağıdadır" metaforunda aşk yönelimsel olarak aşağıda olma yönüyle değerlendirilmiştir. "Aşk ışıktır" metaforunda ışık kaynağı sevgilinin gözleridir, sevgilinin gözleri âşığın karanlık gönlünü aydınlatmaktadır. "Aşk deliliktir" metaforunun tespit edildiği dörtlükte âşığın "deli" gönlüne vurgu yapılmıştır.

Yapılan bu çalışma, kavramsal metafor teorisinin halk şiiri verimleri üzerinde uygulanmasının mümkün olduğunu göstermesinin yanında Kurbanoğlu'nun şiirlerindeki aşk algısının çok yönlülüğünü ve şairin aşk anlayışının zenginliğini de kanıtlar niteliktedir. Kuşkusuz Türk halk edebiyatı verimleri üzerinde yapılacak kavramsal metafor teorisi incelemeleri hem Türkoloji hem de metaforoloji sahasına katkı sağlayacaktır.

Kaynakça

- Abdullah, Khalid Ali (2016). "A Comparative Study of Conceptual Metaphors of Love in English and Kurdish". *Journal of University of Raparin*, III(6): 103-122.
- Aksan, Yeşim & Aksan, Mustafa (2009). "A Corpus-based Analysis of Conceptual Love Metaphors". *Proceedings of the Corpus Linguistics Conference (Liverpool, 20-23 July 2009)*. Liverpool: University of Liverpool, 1-16.
- Aksan, Yeşim & Kantar, Dilek (2008). "No Wellness Feels better than This Sickness: Love Metaphors from a Cross-Cultural Perspective". *Metaphor and Symbol*, XXIII(4): 262-291.
- Arık, Engin ve Arık, Beril T. (2019). "Büyük Veri ve Derlem Anlambilim Açısından Aşk Kavramı: Anlam, Gönderim ve Metafor". *Psikoloji Çalışmaları-Studies in Psychology*, 39(1): 151-178.
- Armağan, Yalçın (2019). *İmgenin İcadı: İkinci Yeni'nin Meşruiyeti*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Âşık Paşa (2000). *Garib-nâme I/1*. Haz. Kemal Yavuz. Ankara: TDK.
- Baxter, Leslie A. (1992). "Root Metaphors in Accounts of Developing Romantic Relationships". *Journal of Social and Personal Relationships*, IX(2): 253-275.
- Çalışkan, Nihal (2009). *Kavramsal Anahtar Modeliyle İki Dilli Çocuklara Metafor ve Deyim Öğretimi*. Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Cebeci, Oğuz (2019). *Metafor ve Şiir Dilinin Yapısal Özellikleri*. İstanbul: İthaki Yayınları.
- Çelik, Ayşe Eda (2021). “Halk Türkülerinde ‘Gönül’ Düğüm Sözcüğünün Metaforik Görünümleri: Bilişsel Anlambilim Çerçevesinde Bir Çözümleme”. *Millî Folklor*, 17(129): 111-123.
- Çiçekler, Ahmet Naim ve Aydın, Timur (2019). “Kavramsal Metafor Kuramı ve Belagat: Karşılaştırmalı Bir İnceleme”. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 16: 14-26.
- Demir, Celal ve Karakaş Yıldırım, Özge (2019). “Türkçede Metaforlar ve Metaforik Anlatımlar”. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(4): 1085-1096.
- Ekinci, Hilal Nayir (2016). *Divan Şiirinde Ateş*. Doktora Tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Endarto, Ignatius Tri (2014). “Expressing Love through Metaphors: A Corpus-Based Contrastive Analysis of English and Indonesian”. *Language and Language Teaching Conference, (Yogyakarta, 20 June 2014)*. Yogyakarta: Sanata Dharma University, 69-78.
- Gavelin, Emma (2016). *Conceptual Metaphors: a Diachronic Study of LOVE Metaphors in Mariah Carey’s Song Lyrics*. Student Thesis. Sweden: Umeå universitet, Institutionen för språkstudier.
- Girmen, Pınar (2007). *İlköğretim Öğrencilerinin Konuşma ve Yazma Sürecinde Metaforlardan Yararlanma Durumları*. Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kövecses, Zoltan (1986). *Metaphors of Anger, Pride, and Love: A Lexical Approach to the Structure of Concepts*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Co.
- Kövecses, Zoltan (2004). *Metaphor and Emotion: Language, Culture, and Body in Human Feeling*. Cambridge and New York: Cambridge University Press.
- Kövecses, Zoltan (2010). *Metaphor: A Practical Introduction*. New York: Oxford University Press.
- Lakoff, George (1993). “Contemporary Theory of Metaphor”. *Metaphor and Thought*. Ed. Andrew Ortony. Cambridge: Cambridge University Press, 202-252.
- Lakoff, George ve Johnson, Mark (2015). *Metaforlar: Hayat, Anlam ve Dil*. Çev. Gökhan Yavuz Demir. İstanbul: İthaki Yayınları.

- Machakanja, Isaac (2006). *Conceptual Metaphors in English and Shona: A Cross-Linguistic and Cross-Cultural Study*. Doctoral Thesis. Pretoria: University of South Africa.
- Nayak, Sushobhan (2011). "Towards a Grounded Model for Ontological Metaphors". *Proceedings of the Student Research Workshop Associated with RANLP 2011*. Hissar, Bulgaria, 115-120.
- Pasaribu, Truly Almendo (2013). "A Cognitive Linguistic Analysis of Indonesian Love Metaphor". *Prosiding Seminar Internasional: Studi Bahasa Dari Berbagai Perspektif (Yogyakarta, 5-6 Desember 2013)*. Yogyakarta: Universitas Gadjah Mada, 785-796.
- Pragglejaz Group (2007). "MIP: A Method for Identifying Metaphorically used Words in Discourse". *Metaphor and Symbol, 22(1)*: 1-39.
- Şahan, Kayhan (2014). *Türk Şiirinde Metafor*. Doktora Tezi. Edirne: Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şahan, Kayhan (2017). "Metafor Ne Değildir?". *Kesit Akademi Dergisi, 8*: 166-176.
- URL-1: Aksan, Yeşim. "Duygunun Kavramsallaştırılması: Türkçenin Aşk Metaforları". <https://www.youtube.com/watch?v=V9VTjP3Avpk> (Erişim: 28.07.2022).
- URL-2: Akşehirli, Soner. "Çağdaş Metafor Teorisi". <http://ege-edebiyat.org/modules.php?name=News&file=print&sid=202> (Erişim: 30.05.2022).
- URL-3: Yang, Renying. "A Holographic Study of Metaphors Concerning Love in Chinese". <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.605.1174&rep=rep1&type=pdf> (Erişim: 28.07.2022).
- Yıldız, Evrim Çetinkaya etc. (2018) "Romantic Relationship Metaphors of University Students: Is Love a Terrace on the House Overlooking the Sea?". *International Journal of Eurasia Social Sciences, IX(33)*: 1560-1604.
- Yunusoğlu, Mağfiret Kemal (2016). *Budist Türk Çevresi Eserlerde Metaforlar*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

“COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri” çerçevesinde aşağıdaki beyanlara yer verilmiştir:

Teşekkür: Âşık Mustafa Kurbanoglu'na teşekkür ediyoruz.

Etik Kurul Belgesi: Bu çalışma için etik kurul belgesi gerekmemektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı: Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazarların potansiyel bir çıkar çatışması yoktur.

Katkı Oranı Beyanı: Birinci yazar, Âşık Mustafa Kurbanoglu ile görüşmeler yapmış, çeşitli kaynaklardan âşığın 193 şiirini elde etmiş; ikinci yazar ise 27'si aşk konulu olan bu şiirlerdeki aşk metaforlarını kavramsal metafor teorisi çerçevesinde incelemiştir.

The following statements are made in the framework of “COPE-Code of Conduct and Best Practices Guidelines for Journal Editors”:

Acknowledgment: We would like to thank Âşık Mustafa Kurbanoglu.

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval is not required for this study.

Declaration of Conflicting Interests: The authors have no potential conflict of interest regarding research, authorship or publication of this article.

Author-Contributions Statement: The first author had interviews with Âşık Mustafa Kurbanoglu and obtained 193 poems of the Âşık from various sources; The second author examined the love metaphors in these poems, 27 of which were about love, within the framework of conceptual metaphor theory.